

18 באוגוסט, 2004

לכבוד
עו"ד אוסנת מנדל
מנהלת מחלקת בג"צים
פרקליטות המדינה
רח' סלאח אל-דין 29
ירושלים
באמצעות פקס: 02-6466655

לכבוד
מר יעקב גנות
נציב שרות בתי הסוהר
שרות בתי הסוהר
אזור תעשייה צפוני, ת.ד. 81
רמלה, 72100
באמצעות פקס: 08-9210649

דחוף ביותר!

הנדון: החרמת הנוזלים והמלח הבלתי חוקית מתאיהם של האסירים שובתני הרעב

הריני לפנות אליך ולבקשך להורות בדחיפות לכל בתי הכלא, שבהם החלה שביתת הרעב של האסירים, להחזיר את כלל הנוזלים הממותקים והמלח שהוחרמו מתאיהם של האסירים השובתים, כדלקמן:

1. ביום 15/08/04 פתחו כ- 1500 אסירים בבתי הכלא, נפחא, אשל, אוהלי קידר והדרים בשביתת רעב כמחאה על תנאי כליאתם הקשים בבתי הכלא במדינה. כיום הגיע מספרם לכ- 2200 אסיר. האסירים השובתים הודיעו באופן מפורש, כי כמחאה על תנאי מחייתם הירודים הם ימנעו מליטול דברי מאכל. יש להזכיר, כי אין שביתת הרעב בשלב זה כוללת הימנעות מנטילת נוזלים ממותקים או ממולחים.
2. על-פי הדיווחים בכלי התקשורת, עם פתיחתה של שביתת הרעב ביום 15/08/04 פשטו סוהרים על תאי האסירים השובתים והחרימו מוצרים, בין היתר, הוחרמו כל הנוזלים, כגון חלב ונוזלים ממותקים וכמויות רבות של מלח. כל זאת במטרה לשבור את רוחם של האסירים ולהפסיק את שביתת הרעב.
3. תמוה מאד, הצעד החפוז שנעשה על ידי סוהרי בתי הכלא בהחרמת חפציהם של האסירים האישיים ודברי המזון והשתייה שעות ספורות לאחר תחילתה של השביתה. התמותה יותר הוא, כי מצד אחד שבי"ס טוען, כי מאמציו הרבים לגרום להפסיק את שביתת הרעב נובעים, בין היתר, מרצונו לשמור על

P.O. Box 510 Shafa'amr 20200 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

شفااعمرو ٢٠٢٠٠ ص.ب. ٥١٠ هاتف: ٤-٩٥٠١٦١٠ فاكس: ٤-٩٥٠٣١٤٠
שפועם 20200 ת.ד. 510 טלפון: 04-9501610 פקס: 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

חיי האסירים ולמנוע פגיעה בבריאותם¹, ומאידך הוא פועל באופן אקטיבי ובלתי חוקי לזירוז הפגיעה בבריאותם, על-ידי שלילת המצרכים החיוניים ביותר להגנה על שלמות גופם ואף להארכת חייהם.

4. החרמת הנוזלים הממותקים והמלח הנה בלתי חוקית בהיותה פוגעת בזכויותיהם החוקתית של האסירים, לחיים, לשלמות גוף, לכבוד ולאוטונומיה אישית. זכויות אלו, אשר מעוגנות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, זכו להכרה והגנה מלאה בשורה ארוכה של פסקי דין של בית המשפט העליון ואין צורך להרחיב את הדיבור על כך².

5. ברור לחלוטין, כי החרמת הנוזלים והמלח המהווים מצרכים בסיסיים ביותר להגנה על חייהם של האסירים נועדה לשבור את רוחם ולהתישם עד כדי התמוטטות והפסקת שביתת הרעב. שבירת שביתת הרעב בשלה זה שקולה כנגד ניסיון להאכיל את האסירים בכח, שאם לא כן הם ימנעו מליטול נוזלים ומלח; בכך יואץ שלב התמוטטותם ותגבר ההסתברות לפגיעה מיידית וארוכת טווח בשלמות גופם.

6. ודוק. האסירים בחרו להפסיק ליטול דברי מאכל בלבד ובחרו להמשיך ליטול נוזלים. החרמת הנוזלים והמלח, תוך העמדת חיי האסירים בסכנה מיידית, הנה אמצעי בלתי חוקי, חמור ובלתי מידתי, שנבחר על-ידיכם על מנת להתמודד עם עניין שביתת האסירים.

7. הפעלת אמצעים בלתי חוקיים על אסיר במטרה לשבור את רוחו ולהפסיק את שביתת הרעב, הוגדרה בפורומים בינלאומיים שונים כמעשה בלתי חוקי בעליל. על-פי הצהרת טוקיו משנת 1975 אין כל הצדק לכפות על אסיר אכילה בכח, או שבירת רצונו להפסיק לאכול כל עוד מצבו הבריאותי מאפשר זאת ולא נשקפת סכנה אימננטית על חייו. האכלת אסיר בכח בנסיבות שרופא לא קבע שהוא נמצא בסכנת חיים, מהווה, בין היתר, יחס משפיל כלפיו ופגיעה בכבודו.

ראו:

Guidelines for Medical Doctors Concerning Torture and Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment.

8. למעלה מן הנדרש נציין, כי זכותם של האסירים לכבוד, לפרטיות, לחיים, לשלמות גוף ולאוטונומיה גופנית ולשליטה על הנעשה בגופם שמורות להם גם שהנם בין כותלי בית הכלא. החרמת הנוזלים והמלח, תוך העמדת חיי האסירים בסכנה מיידית כאמור לעיל, הנה האמצעי הדרסטי ביותר שנבחר על ידי שרות בתי הסוהר. במסגרת דרישת המידתיות, הקבועה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חובתכם כרשות מנהלית הנה לבחור באמצעי הפוגע במידה הפחותה בזכויותיו החוקתיות של הפרט, דבר אשר לא נעשה בענייננו כלל וכלל.

¹ ראו: פקני"צ 4.16.00.

² ראו: רע"א 5587/97 היועץ המשפטי לממשלה נ' בן אכר (קטיין) על-ידי הוריו ואפוטרופסיו, פ"ד נא(4) 830, בעמ' 848; ע"א 506/88 יעל שפר, קטינה נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(1), 87, 104; ע"א 2781/93 מיאסה עלי דעקה נ' בית חולים כרמל חיפה, נג(4) 526, 574-576; ע"א 121/92 קרן לביי נ' פליציה בינשטוק, מח(3) 705, 732-733; ע"א 4463/94 גולן נ' שרות בתי הסוהר, פ"ד נ(4) 136, 152; בג"צ 337/84 הוקמה נ' שר הפנים, פ"ד לח(2) 826, 832.

על יסוד כל האמור לעיל, ועל מנת לייתר כל פניה לערכאות המשפטיות, ולאור דחיפות העניין והפגיעה האנושה בזכויותיהם החוקתיות של האסירים, שובתי הרעב, אבקשכם להתערב באופן מיידי ולהורות לכל רשויות בתי הכלא להחזיר לאסירים את כלל הנוזלים והמלח שהוחרמו מתאיהם, ללא דיחוי.

למענכם המיידי אודה.

בכבוד רב,

עביר בכר, עו"ד